

ת"פ 2794/09 - מדינת ישראל נגד דוד בלליטי

בית משפט השלום בירושלים

15 יוני 2014

ת"פ 2794-09 מדינת ישראל נ' בלליטי ואח'

בפני
בעניין: כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ, ס. נשיא
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
(פלילי)

המאשימה

נגד

דוד בלליטי

ע"י ב"כ עו"ד אהוד פורת

הנאשם

גזר דין לנאשם 1

העובדות

הנאשם הודה והורשע בעובדות כתב האישום ב-11 עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיף 220 (5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א - 1961 (להלן: הפקודה). על פי עובדות כתב האישום בו הודה, הנאשם היה בעל השליטה בחברות הנאשמות 2-5 במשך תקופות שונות בין השנים 1997-2004. הנאשם רשם את החברות על שם אנשי קש, על אף שבפועל החברות היו בשליטתו והוא היה המנהל הפעיל שלהן. הנאשם והחברות לא הגישו דו"חות לפקיד השומה, על אף שהיתה עליהם חובה להגיש דו"חות שנתיים על פי סעיף 131 לפקודה, ולא דווחו על הכנסותיהם בתקופה זו, מלבד דו"ח אחד שהוגש על ידי נאשמת 4 בשנת המס 1999. ההכנסות שנוצרו לנאשם מכל החברות בתקופה הנ"ל עמדו על סכום של 3,386,888 ₪ לפחות.

כתב האישום בתיק זה הוגש בשנת 2009. בתיק התקיימו לא פחות מ-18 דיונים, אשר לחלק ניכר מהם הנאשם לא התייצב. ההליכים אף הותלו והוצא נגדו צו מעצר, ולאחר מכן חודשו ההליכים. במועד בו אמור היה להתקיים דיון הוכחות, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, אם כי הוא לא הודה בסכומים שננקבו בכתב האישום, וניתנה לו אפשרות להציג גרסה אחרת לעניין הסכומים. הטיעונים לעונש אף הם נדחו על מנת לאפשר לנאשם לטפל בהסרת המחדלים.

לנאשם ניתנה ארכה לפעול ל"הסרת המחדל" בטרם ינתן גזר הדין. ואכן, ביום 11.6.14 הגיש ב"כ הנאשם הסכם שומה שנחתם המסדיר את חובותיו של הנאשם במישור האזרחי. עם זאת, ההסכם כולל הדר תשלומים שרובו צופה פני עתיד, כך שהנאשם לא השלים את תשלום חובותיו לרשויות המס.

ראיות לעונש

מטעם הנאשם העידו מספר עדים. רו"ח יצחק סדן העיד כי ביום 27.10.13 הגיש דו"חות של הנאשם לתקופה הרלוונטית. מר חיים פינטו העיד כי אימו מתגוררת בשכנות לנאשם, וכי הנאשם מטפל באימו החולה במסירות רבה. מר יוסי מזרחי העיד כל מפגש עיסקי חיובי שהיה לו עם הנאשם. ביתו של הנאשם העידה כי בשנים האחרונות ניכרת אצל הנאשם מגמה של שיקום והתחברות לדרך חיובית בחייו, וכי כיום הנאשם הוא אב טוב ותומך והיא חוששת ממצב שבו ישוב ויידרדר.

בסיום הטיעונים לעונש אמר הנאשם עצמו כי הוא מביע חרטה על מעשיו וביקש שלא לחזור לאחור, לעולם ולחברה שבהן היה בעבר.

ב"כ המאשימה הציגה ר"פ של הנאשם, הכולל הרשעות בעבירות רבות, מהן עבירות רכוש, אלימות ועוד. הנאשם אף ריצה מספר תקופות של מאסר בפועל. ראוייה לציון הרשעה בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ משנת 2004 (העבירה משנת 2001), בגינה נדון הנאשם למאסר בפועל לתקופה של שישה חודשים ועונשים נוספים. הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2011, ומתייחסת למספר עבירות רכוש משנת 2008.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם הסתיר מרשויות המס את פעילותן של ארבעת החברות הנאשמות הנוספות בכתב האישום ולא הגיש דו"חות כלל. הדו"חות הוגשו רק לקראת הטיעונים לעונש בתיק זה. היא ציינה את הסכום הגדול של ההעלמות, והבהירה כי הנאשם בהודאתו בכתב האישום הסתייג מן הסכום הנטען, אולם הדוחות שהוגשו מתייחסים לסכומים שבכתב האישום, כך שהסכומים אושרו למעשה.

לעניין מתחם הענישה טענה התובעת כי הערכים המוגנים הנפגעים כתוצאה מהעבירות הם השוויון בנטל המס והפגיעה בקופה הציבורית. היא הפנתה למספר פסקי דין שבהם הוטל עונשי מאסר על עבירות העלמת מס בסכומים בסדר גודל דומה (ע"פ 40038/07, יובל מרדכי נ' מדינת ישראל; ת"פ (שלום אשדוד) 54189-06-11, מדינת ישראל נ' משה קרבול), וטענה כי מתחם הענישה נע בין שנה וחצי לשלוש וחצי שנות מאסר.

באשר לעונש הראוי במסגרת המתחם טענה התובעת כי העונש הראוי הוא באמצע המתחם, לנוכח עברו ושל הנאשם, העובדה שריצה בעבר מאסרים ואף הורשע בעבירות מס. היא ציינה כי הנאשם לא הסיר את המחדלים, והגשת דו"חות באיחור של שנים אינה יכולה להיחשב כהסרת מחדל. לטענתה יש להעדיף את שיקולי ההרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, ולפיכך ביקשה להטיל על הנאשם שתי שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס המביר בחשבון את סכום ההכנסות שהועלמו.

ב"כ הנאשם הודה בכך שהנאשם התרשל בכך שלא הגיש דו"חות, אך ציין את העובדה שהדו"חות הוגשו בסופו של דבר. לטענתו עולה מהדו"חות שן לנאשם חבות במס, והוא אף זכאי להחזרי מס. אציין כי בהסכם השומה שהוגש לאחר הטיעונים לעונש נקבעה חבות במס ואף נקבע לנאשם הסדר תשלומים, כך שברור שטענה זו אינה עומדת עוד.

הסניגור התייחס לנתוניו האישיים של הנאשם, וטען כי הנאשם שילם מחיר משפחתי ואישי על אורח חייו, וכי עתה הוא מעוניין להשתקם ולהמשיך בדרך החדשה שבה החל. הוא הפנה לעדויות שנשמעו לעניין העונש.

ב"כ הנאשם ביקש להטיל על הנאשם עונש של מאסר על תנאי וקנס מידתי שיביא בחשבון את העובדה

שהנאשם שילם, לטענתו אז, את כל המס הנדרש ממנו. לחלופין ביקש לשקול מאסר בעבודות שירות.

דין והכרעה

בעבירות מס מהותיות בהיקף ניכר, נפסק כי העונש הראוי הוא עונש של מאסר בפועל, כאשר שיקולי הגמול וההרתעה גוברים בדרך כלל על נסיבות אישיות (ראו, לדוגמא, ע"פ 6474/03, מלכה נ' מדינת ישראל; רע"פ 1546/05, שמחוני נ' מדינת ישראל).

לעניין מתחם הענישה אני מקבלת את המתחם שטענה לו המאשימה ואת הנימוקים לו. זאת בשם לב למספר השנים בהן בוצעו העבירות ולסכום הגדול של ההעלמה.

מבחינת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הנאשם נמנע מהגשת דו"חות במשך תקופה ארוכה של שמונה שנים. הוא אף פעל באמצעות חברות שונות, על מנת להסוות את מעשיו. הסכום שהועלם עמד על למעלה מ-3,300,000 ₪. קיימת חומרה בהימנעות הכוללת מהגשת דו"חות, שכן הדבר מרחיק את הנאשם מתחת עיניהן של רשויות המס, ומונע בדיקת אמיתות הדיווח. אמנם הסכם השומה שנחתם עם הנאשם היה בסכום נמוך בהרבה מהסכום האמור, אולם הכלל הוא כי הסכומים בעבירות המס נבחנים על פי סכום ההעלמה ולא על פי סכומי החבות.

ב"כ הנאשם ייחד חלק ניכר מטעונו לנושא הסרת המחדל. הוא טען כי הנאשם הגיש את הדו"חות וכי יש לראות את הדו"חות כדו"חות שהתקבלו, ולפיהם הנאשם אינו חייב בתשלום מס נוסף. בהמשך הוגש הסכם שומה שנחתם על ידי הנאשם.

הנאשם אכן פעל והשקיע מאמצים בתקופה האחרונה כדי לקיים את הסדרת החוב האזרחי, אולם לא ניתן לראותו כמי שהשלים את חובותיו והסיר את המחדל. הדו"חות השנתיים של הנאשם הוגשו רק ביום 27.10.13, דהיינו באיחור של שנים לא רק ביחס לשנות המס הרלוונטיות אלא גם ביחס למועד הגשת כתב האישום, בשנת 2009. למעשה הדו"חות הוגשו רק לקראת הטיעונים לעונש בתיק. בהסכם השומה שהוגש לבית המשפט ביום 11.6.14 נקבעה חבות במס נוסף על מה ששולם בניכויים במקור בסכום של 180,000 ₪. אמנם אין מדובר בסכום גדול ביחס לסכום המיוחס לנאשם בכתב האישום, אך הסכום אינו מבוטל. יתר על כן, על פי ההסכם שילם הנאשם עד עתה רק סכום של 30,000 ₪, ואת היתרה בסך 150,000 ₪ עליו לשלם בעתיד, בהסדר תשלומים. כך שהנאשם לא השלים את תשלום חובו האזרחי. מכל האמור עולה כי הנאשם אכן פעל להסרת המחדל, אולם עשה זאת באיחור רב מאד, שנים לאחר הגשת כתב האישום נגדו, ועד עתה הסדיר את חובותיו באופן חלקי בלבד.

מבחינת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אני מביאה בחשבון את אופן ניהול התיק על ידי הנאשם. הנאשם הודה אמנם בעובדות כתב האישום, אולם עשה זאת רק לאחר דחיות רבות, לאחר שלא התייצב לדיונים, הוצאו נגדו צווי הבאה ומעצר וההליכים נגדו הותלו. הוא הודה רק ביום בו אמורות היו הראיות להישמע. כך שאמנם נחסך הזמן שנדרש לניהול הוכחות, אולם הנאשם (שלא היה מיוצג אז על ידי באי כוחו היום) ניהל את ההליך באופן מכביד וגרם לדחיות רבות ולבזבוז זמן.

לחובת הנאשם הרשעות קודמות בעבירות שונות והוא אף ריצה בעבר עונשי מאסר, כפי שפירטתי בפתח גזר הדין.

עובדה נוספת שיש לייחס לה משקל היא הזמן הרב שעבר מאז מועדי ביצוע העבירות. אולם חלק ניכר מתקופה

זו יש לזקוף לחובת הנאשם, אשר כאמור גרם לדחיות חוזרות ונשנות של ההליכים. אולם לא ניתן להתעלם מכך שכתב האישום שהוגש ב-2009 מתייחס לעבירות מהשנים 1997 - 2004. לא ניתן הסבר לשיהוי כה משמעותי זה.

הנאשם העלה טענות בדבר הליך שיקום שעבר. במסגרת פרשת העונש העידו אנשים הקרובים לנאשם ותיארו כי עבר הליך שיקום והוא מבקש להתמיד בכך. כמו כן ניתן לראות ברישום הפלילי שהוגש כי אין לנאשם הרשעות מהשנים האחרונות. עם זאת, לא התבקש ולא הוגש תסקיר של שירות המבחן, שהוא הגורם האמון על בחינת נושאים אלה מטעם בית המשפט. אני סבורה שיש לייחס משקל לכך שאין לנאשם הרשעות קודמות, אולם הבקשה להימנע מלהטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל היא מרחיקת לכת. אציין כי במקרים רבים העורבים עבירות מס אינם בעלי הרשעות כלל והם מנהלים אורח חיים נורמטיבי, ואף על פי כן מוטלים עליהם עונשי מאסר משמעותיים.

בשים לב לנסיבות שתיארתי, לזמן שעבר מאז ביצוע העבירות, להסרה החלקית של המחדל ולסכום המס שנקבע בהסכם השומה, הנמוך באופן ניכר מהסכומים שבכתב האישום, אני סבורה שניתן להטיל על הנאשם עונש המצוי בתחתית מתחם הענישה. על כל אלו יש להוסיף את הליך השיקום שעבר הנאשם. סעיף 40 לחוק העונשין התשל"ז-1977 מאפשר חריגה ממתחם העונש ההולם בנימוק של שיקום הנאשם, ואני סבורה שיש מקום לכך במקרה הנדון. עם זאת, הצורך בהרתעה מחייב הטלת עונש של מאסר בפועל, כאשר השיקולים לקולא ושיקומו של הנאשם יובאו בחשבון בקביעת משך המאסר.

לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש כדלקמן:

1. מאסר בפועל למשך עשרה חודשים.
2. מאסר על תנאי לארבעה חודשים למשך שלוש שנים על כל עבירה על פקודת מס הכנסה.
3. קנס בסך 10,000 ₪ שישולם ב-10 תשלומים שווים, החל מיום 1.8.14 ובכל 1 לחודש בחודשים שלאחר מכן. אם הקנס לא ישולם עד תום המועד ירצה הנאשם 30 ימי מאסר תמורתו.

ניתן היום, 15.6.14, י"ט בסיון תשע"ד.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום.

בשל תקלה בנט המשפט שלא איפשרה גישה למסמך, החלק האופרטיבי של גזר הדין הובא לידיעת הצדדים בדיון שהתקיים היום. המזכירות תשלח לצדדים את גזר הדין המלא.